

- 1 अधोलिखितवाक्येषु रेखांकितपदस्य सन्धिपदं सन्धिच्छेदपदं वा चिनुत-(केवलं प्रश्नचतुष्टयम्) 4
- I) **पर + उपदेशेन** पाण्डित्यं सर्वेषां सुकरं नराणाम् ।
 क) परुपदेशेन ख) परोपदेशेन ग) पोपदेशेन घ) परोपदेशम्
- II) **धीरेन्द्रः** अत्र अस्ति ।
 क)धीर + एन्द्रः ख) धी + रेन्द्रः ग) धीर + इन्द्रः घ) धीरे + अन्द्रः
- III) सज्जनाः **हितेच्छुकाः** भवन्ति ।
 क) हित + इच्छुकाः ख) हितेच्छ + उका ग) हित + ऐच्छुकाः घ) हितेच्छु + अकाः
- IV) तस्य दर्शनाय **महती + इच्छा** आसीत् ।
 क) महतिच्छा ख) महतीच्छा ग) महतीऽइच्छा घ) महतेच्छा
- V) **नार्येका** नृत्यति ।
 क) न + अर्येका ख) ना + आर्येका ग) नारि + एका घ) नारी + एका
- 2 अधोलिखितवाक्येषु उचितविकल्पम् चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत । (केवलं प्रश्नचतुष्टयम्) 4
- I) छात्रेषु रमेशः श्रेष्ठः ।
 क) तुभ्यम् ख) युवयोः ग) युष्मासु घ) त्वयि
- II) अस्मिन्पुष्पाणि सन्ति ।
 क) उद्याने ख) उद्यानानि ग) उद्यानेषु घ) उद्यानम्
- III) अद्य ममअस्ति ।
 क) जन्मदिनः ख) जन्मदिनम् ग) जन्मदिने घ) जन्मदिनाय
- IV) अहम्जलम् आनयति ।
 क) नदीम् ख) नद्यै ग) नद्याम् घ) नद्याः
- V) अस्य.....चत्वारः शिष्याः आसन् ।
 क) साधुना ख) साधूनाम् ग) साधोः घ) साधवः
- 3 अधोलिखितपदानाम् प्रदत्तविकल्पेभ्यः उचितं उत्तरं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत । (केवलंप्रश्नचतुष्टयम्) 4
- I) ईश्वरः सर्वत्र ।
 क)भवति ख) भवतः ग) भवन्ति घ) भवानि
- II) यूयं कतिवादने स्नानं?
 क) कुरुतः ख) कुरुथ ग) कुरुथः घ) करोति
- III)तौ पुरस्कारान् ।
 क) लभते ख) लभावहे ग) लभेते घ) लभेथे
- IV) त्वम् जलम् ।
 क) पिबानि ख) पिबतु ग) पिबतम् घ) पिब
- V) श्वः छात्राः विद्यालयात् ।
 क) आगमिष्यन्ति ख) आगच्छ ग) आगच्छन्ति घ) आगच्छम्

- 4 प्रदतविकल्पेभ्यः उचितं उत्तरं चिनुत । 4
- I) निकषा तरणतालः अस्ति ।
 क) विद्यालयस्य ख) विद्यालयानाम् ग) विद्यालयम् घ) विद्यालयः
- II) अलं,अधुना पाठं पठत ।
 क) दूरदर्शनिन ख) दूरदर्शनाय ग) दूरदर्शनम् घ) दूरदर्शनात्
- III) नमः ।
 क) प्रजापतिः ख) प्रजापतिम् ग) प्रजापतये घ) प्रजापताय
- IV) विडालः विभेति ।
 क) गोपिकायाः ख) गोपिकाम् ग) गोपिकया घ) गोपिकेन
- V)पृष्ठतः राजमार्गमः अस्ति ।
 क) मन्दिरम् ख) मन्दिरस्य ग) मन्दिराय घ) मन्दिरेभ्यः
- 5 अधोलिखितवाक्येषु रेखांकितपदानाम् प्रकृति प्रत्ययौ संयोज्य विभज्य वा प्रदतविकल्पेभ्यः उचितं उत्तरं चिनुत । (केवलंप्रश्नचतुष्टयम्) 4
- I) भवान् एतत् विज्ञाय दुःखी भविष्यति यत् सा संसारे नास्ति ।
 क) विज्ञा + मत्तुप् ख) वि + ज्ञा + ल्यप् ग) विज्ञा + क्त्वा घ) वि + तुमुन्
- II) बालः भोजनम् कृ + क्त्वा क्रीडति ।
 क) करित्वा ख) कर्त्वा ग) करीत्वा घ) कृत्वा
- III) सा आपणं गन्तुम् सज्जा भवति ।
 क) गम् + तल् ख) गम् + त्व ग) गम् + तुमुन् घ) गम् + ल्यप्
- IV) रामः पाठं पठ् + क्तवतु ।
 क) पठवतु ख) पठितवान् ग) पठितवतु घ) पठतवतु
- V) सा शाकं केतुम् गच्छति ।
 क) क्री + मत्तुप् ख) के + तुम् ग) के + तुमुन् घ) क्री + तुमुन्
- 6 प्रदतविकल्पेभ्यः संख्यावाचकशब्दैः सह उचितं उत्तरं चिनुत । (केवलंप्रश्नत्रयम्) 3
- I) वृक्षेषु लताः सन्ति ।
 क) पञ्च ख) पञ्चाः ग) पञ्चेषु घ) पञ्चसु
- II) अश्वाः धावन्ति ।
 क) चतस्रः ख) चत्वारः ग) चत्वारः घ) चत्वारि
- III) लेखकौ लिखतः ।
 क) द्वे ख) द्वाभ्याम् ग) द्वौ घ) द्वयोः
- IV) गणितस्य..... परीक्षा भविष्यति ।
 क) एकम् ख) एकः ग) एका घ) एकया
- 7 अधोलिखितवाक्येषु रेखांकितपदम् अशुद्धम् अस्ति । शुद्धं पदं विकल्पेभ्यः चिनुत । 2
- I) गीता नियमान् न ।
 क) अनुपालयामः ख) अनुपालयति ग) अनुपालयावः घ) अनुपालयतः
- II) छात्राः छात्रावासम् ।
 क) अधिवसामि ख) अधिवसथः ग) अधिवसन्ति घ) अधिवससि
- III) यूयम् पुष्पम् ।
 क) अवचिनुतः ख) अवचिनुमः ग) अवचिनुथ घ) अवचिनुथः
- IV) त्वम् कुतः ?
 क) आगच्छति ख) आगच्छसि ग) आगच्छामः घ) आगच्छथ

पठितावबोधनम्

8 रेखांकितपदानि आधृत्य समुचितं प्रश्नवाचकपदं चिनुत । (केवलंप्रश्नपञ्चकम्)

5

I) सर्वे जन्तवः प्रियवाक्यप्रदानेन तुष्यन्ति ।

क) काः ख) के ग) कः घ) कस्याः

II) ग्रामात् बहिः पिप्पलवृक्षः आसीत् ।

क) कः ख) किमर्थम् ग) केषाम् घ) कस्मात्

III) लतानाम् शान्तिशीलं सुमं चलेत् ।

क) कासाम् ख) कस्मात् ग) केषाम् घ) काम्

IV) भवने चित्रविचित्रवस्तूनि दृष्ट्वा सा विस्मयं गता ।

क) केन ख) कया ग) किम् घ) कानि

V) नन्दिनी स्वसखिभिः सह धर्मयात्रायै गच्छति स्म ।

क) कस्यै ख) कस्मै ग) केभ्यः घ) कथम्

VI) नद्याः जलम् समुद्रमासाद्य अपेयम् भवति ।

क) कीदृशम् ख) केषाम् ग) किम् घ) कः

9 अधोलिखितवाक्येषु रेखांकितपदानाम् प्रसङ्गानुकुलम् उचितार्थं चिनुत । (केवलंप्रश्नचतुष्टयम्)

4

I) निनादय नवीनामये वाणि । ।

क) नितरां वादय ख) गाय ग) कथय घ) पाटय

II) काकेन गवाक्षात् कथितम् ।

क) ग्रामात् ख) कक्षात् ग) वातायनात् घ) भवनात्

III) सतां विभूतयः परोपकाराय भवन्ति ।

क) समृद्धयः ख) सुन्दरता ग) भूताः घ) शरीराणि

IV) विरम । विरम । मा स्पृश । एतानि मोदकानि ।

क) उदतिष्ठ ख) उपविश ग) तिष्ठ घ) विशिष्टः

V) नद्यः स्वयमेव न अम्भः पिबन्ति ।

क) अन्नं ख) शाकं ग) यशः घ) जलम्

10 भाषिककार्यसम्बद्धानां प्रश्नानाम् समुचितम् उत्तरं विकल्पेभ्यः चिनुत ।

6

I) “यस्य गतिः विपरीते सः ध्रुवं कष्टं लभते ।” अत्र ‘ध्रुवम्’ इत्यस्य पर्यायपदम् किम् ?

क) अत्र ख) अनेन ग) कठिनम् घ) निश्चितम्

II) “वृत्तं यत्नेन संरक्षेद् वित्तमेति च याति च ।” अत्र ‘संरक्षेद्’ क्रियापदस्य कर्तृपदम् किम् ?

क) वित्तम् ख) वृत्तम् ग) यत्नम् घ) एति

III) “वृक्षस्योपरि विलोक्य सा चाश्चर्यचकिता सञ्जाता” अत्र ‘उपरि’ अस्य विलोमपदम् किम् ?

क) सञ्जाता ख) कुपिता ग) अधः घ) उत

IV) “लतानाम् शान्तिशीलं सुमं चलेत्” अत्र विशेषणपदम् किम् ?

क) शान्तिशीलं ख) लतानाम् ग) सुमं घ) चलेत्

V) “सर्वं जीवनं भंगुरम् ज्ञात्वा घटान् रचयामि” अत्र क्रियापदम् किम् ?

क) रचयामि ख) भंगुरम् ग) ज्ञात्वा घ) सर्वं

VI) वसन्ते लसन्तीह सरसा रसाला । अत्र ‘इह’ अस्य पर्यायपदम् किम् ?

क) सर्वदा ख) अत्र ग) पुरा घ) निरन्तरम्